

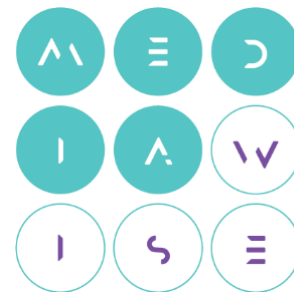
EU KIDS Act pune platformele în prima linie a protecției copiilor, dar lasă educația media la poartă

București, 18.09.2026

Mediawise Society salută interesul Comisiei Europene de a răspunde la provocările pe care rețelele sociale, jocurile online și sistemele de inteligență artificială (AI) le pot pune copiilor. Meritul [propunerii EU Kids Act](#), regulament cu aplicare directă în statele membre UE, este că mută accentul pe proiectarea sigură a platformelor (en. *safety by design*). Regulamentul responsabilizează furnizorii de servicii, nu doar copiii și părinții lor și cere platformelor un design sigur pentru minori prin: eliminarea funcționalităților create special pentru a induce dependență, cum ar fi, derularea la nesfârșit, notificările artificiale sau anumite caracteristici de recompensare, prin sisteme de recomandare controlabile de utilizator, setări implicite private și restrictive, protecție împotriva contactelor nedorite, mecanisme accesibile de raportare și sprijin, și instrumente de control parental.

Interdicția nu este suficientă

Totuși, interdicțiile de vârstă generalizate riscă să excludă copiii de la beneficii reale precum comunicarea, învățarea și participarea (vezi și *cercetările prof. Sonia Livingstone, LSE în acest sens*). Ghidul „[A Family Guide for the Digital Age](#)”, lansat de UNESCO și CLEMI/Réseau Canopé recent, întărește critica noastră cu date concrete. În Australia, aproximativ 70% dintre copiii care aveau deja cont înainte de interdicția under-16 continuau să-l folosească la șase luni de la intrarea în vigoare. Capitolul V al EU Kids Act descrie un sistem de verificare a vârstei atât de robust încât să facă interdicția eficientă. Dovada empirică arată însă că, oricât de sofisticat tehnic, verificarea vârstei, de multe ori, nu elimină accesul, doar îl mută în zone nereglementate ale internetului, mult mai expuse riscurilor. De aceea, investiția în educație media de la cele mai mici vârste, și dialogul familial ar trebui să fie complemente necesare, nu optionale în cadrul documentului. De asemenea, din același ghid citat mai sus, aflăm că 72% dintre adolescenții americani au folosit deja aplicații cu asistență AI, adesea fără

știrea părinților. În UK, utilizarea AI generativă la adolescenți a crescut de la 37% la 77% într-un an. UNESCO spune explicit că AI „modelează copilăria în timp real” și această situație nu poate fi gestionată doar prin restricții de vârstă generalizate. Recunoașterea acestei stări de fapt legitimează includerea companiilor AI/chatbot-urilor în scopul EU Kids Act (art. 14), dar arată și cât de repede acest domeniu depășește logica interdicției pe rețele sociale pe criteriul de vârstă.

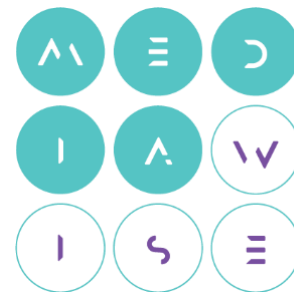
Credem că interdicțiile de vârstă generalizate și reglementarea platformelor nu vor produce rezultate optime în lipsa unor prevederi clare care să susțină educația media și digitală la nivelul întregii populații unui stat membru, atât în rândul copiilor de la cele mai mici vârste, cât și al adulților care se ocupă de ei acasă, la școală sau la bibliotecă.

Ce (nu) prevede articolul 33 pentru educație media

Așadar, apreciem că EU Kids Act recunoaște educația media ca principiu director, iar art. 33(1)(b) și recitalul 63 cer statelor membre să asigure informarea adecvată și competențe digitale pentru minori în paralel cu interdicția de vârstă, pentru a-i pregăti pentru momentul autorizat de acces. Deși, nu înțelegem cum minorii vor putea să-și dezvolte capacitatea de a înțelege riscurile online și strategii de reziliență la agresiune, de exemplu, fără să aibă acces la platforme. Și aici reglementarea platformelor pentru siguranță online este binevenită (vezi *punctul 2.2 Proiectare axată pe siguranță* din [Comunicarea Comisiei](#) către Parlamentul European și Consiliu).

Dar, atenționăm că din perspectiva investiției în educație media, măsurile cerute limitează intervenția educațională mai degrabă la obiective de protecție a copiilor în mediul online. Or, aceste obiective ar trebui să fie parte dintr-un cadru mai larg al investiției în competențe media și digitale la nivel național.

În opinia Mediawise, regulamentul nu acordă aceeași importanță investiției în educație media la nivel național, așa cum o face în cazul reglementării platformelor și a restricției de vârstă. EU Kids Act nu reușește să garanteze că statele membre UE vor lua măsuri care să construiască intervenția educațională pe politicile și recomandările existente în domeniul educației media la nivel național sau european, sau să țină cont de contextul de formare al copiilor (vezi situația de abandon școlar, de pildă), nivelul de

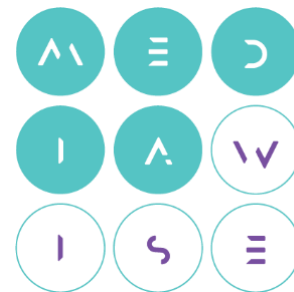
educație al acestora (de exemplu, în România, procentul de analfabetism funcțional a atins cote îngrijorătoare) sau modul de interacțiune online, care nu poate fi generalizat. Articolul 33 referitor la măsurile pe care statele membre UE trebuie să le pregătească pentru implementarea regulamentului menționează că acest tip de activități „pot fi susținute”. Practic, regulamentul lasă la decizia fiecărui stat membru UE să stabilească ce înseamnă informare adecvată și competențe digitale, fără criterii minime, fără indicatori, fără raportare standardizată.

„Absența prevederilor clare și explicite care să oblige statele membre UE să investească în educație media de la cele mai mici vârste nu este surprinzătoare”, este de părere Nicoleta Fotiade, președinta Mediawise Society și International Association for Media Education, „având în vedere abordarea protecționistă, care transpare din lectura regulamentului. Minorul este, mai degrabă, recipientul vulnerabil, obiectul protecției și mai puțin actor în tot acest ecosistem”.

Minorul: recipient, nu actor

Din regulament se disting două straturi: stratul principal de protecție implicită (unde minorul este obiectul, nu subiectul) și un strat de agency, care se referă la capacitatea de a lua decizii și de a acționa a minorului (vezi art.18 *Agency of the minor*). Doar că această capacitate de a acționa este restrânsă în interiorul cadrului definit de alții, fără participarea minorului, o componentă atât de importantă în educație media. De altfel, nu am identificat niciun mecanism de participare continuă a minorilor în guvernanta implementării EU Kids Act.

În același fel, rolul părinților rămâne pasiv-consultativ sau tehnic-administrativ, în relație de supraveghere cu minorul. Despre problemele generate prin infrastructura de supraveghere propusă au scris colegii noștri de la [Asociația pentru Tehnologie și Internet](#). Ceea ce observăm noi în plus este că documentul nu prevede componentă de formare, de exemplu, care să fie dedicată adulților implicați în creșterea și pregătirea copiilor. Obiceiurile digitale ale părinților și dialogul intra-familial ar trebui tratate ca obiecte specifice de intervenție. Doar simpla informare a copilului despre riscurile online sau scenariul unor posibile probleme de sănătate mintală nu-l vor ajuta foarte mult să-și dezvolte strategii de reziliență în fața provocărilor

online sau să înțeleagă că este nevoie de un anumit tip de disciplină a folosirii ecranelor.

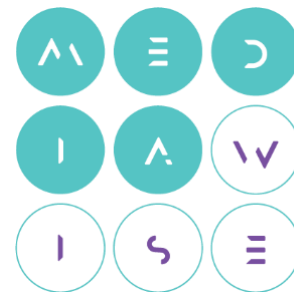
Pentru a susține copiii pe termen lung, este nevoie de o abordare de tip *whole-of-society* (en.) prin intermediul căreia autorități, școli, biblioteci, spații alternative de învățare, părinți și copii să fie co-interesați și implicați. Minorul ca actor, nu doar familia ca entitate de monitorizare și control. Expunerea de motive recunoaște nevoia de "*shift... with parents and society as a whole*" (en.), dar această recunoaștere nu este definită mai departe, nu se traduce în normă. În analiza Mediawise asupra proiectului de lege „Educație media și digitală”, depus la Camera deputaților anul acesta, am documentat acest tip de abordare și am făcut sugestii despre cum ar trebui să arate strategia națională pentru dezvoltarea competențelor media (și digitale) în rândul populației din România. [Poți citi mai multe despre analiza Mediawise și opiniile partenerilor săi aici.](#)

EU Kids Act: ce cerem

Ca să conteze, educația media și digitală n-ar trebui să se facă din loc în loc, pe anumite tematici. Este nevoie de o abordare integrată, relevantă pentru interacțiunea copiilor cu media, în general, cu toate implicațiile sale. Este important ca utilizatorii să-și poată antrena gândirea critică pe termen lung, pe tot parcursul vieții. EU Kids Act susține că „*siguranța copiilor online este o provocare globală care necesită cooperare internațională*”. Suntem de acord. Însă, credem că siguranța copiilor online depinde, în același timp, de investiții serioase asumate prin programe naționale de educație media și digitală pentru toți utilizatorii, de la cele mai mici vârste, inclusiv pentru părinți.

Pentru a garanta siguranța reală a copiilor online, avem nevoie de EU Kids Act și de reglementarea platformelor, dar, la fel de mult, avem nevoie de investiție asumată în educație media. Fără ea, intervenția va fi pe jumătate. Recomandăm includerea unor măsuri clare pentru investiția în educație media la nivel guvernamental: criterii minime de implementare, mecanisme de conformitate, finanțare garantată și o componentă explicită pentru părinți.

Ocazie pentru România

România are acum ocazia să participe activ la acest proces și să transforme aplicarea regulamentului EU Kids Act într-o investiție reală în siguranța copiilor prin integrarea educației media în formarea lor de la cele mai mici vârste. Dar pentru asta, este nevoie în primul rând de investiție în formarea adulților care au grijă de ei acasă, la școală și online.

Prin experiența documentată a acțiunilor sale de educație media și digitală în rândul copiilor și al tinerilor, al personalului didactic, al bibliotecarilor și a altor grupuri interesate în promovarea educației media în România, Mediawise Society rămâne disponibilă să contribuie la definirea măsurilor naționale de implementare a articolului 33 din regulament.

Contact:

Nicoleta Fotiade, Președintă, Asociația Mediawise Society,
nicoleta.fotiade@mediawise.ro